

Klager over *personalets adfærd i øvrigt* må som hidtil rettes til arbejdsgiveren, dvs. sygehusmyndigheden, der normalt er vedkommende amtskommune. Det samme gælder klager over *mindre vidtgående tvangsindgreb*, f.eks. fratagelse af knive og spiritus. Klager over *forholdene i øvrigt på en psykiatrisk afdeling* skal også rettes til sygehusmyndigheden, ligesom embedslægen som tilsynsmyndighed efter omstændighederne vil kunne behandle sådanne spørgsmål. *Patientens klager over patientrådgiveren* skal som hidtil indbringes for statsamtmanden, hvis afgørelse kan indbringes for Justitsministeriet. Tilsynet i henhold til grundlovens § 71, stk. 7, kan som hidtil føre tilsyn med *behandlingen af administrativt frihedsberøvede patienter på psykiatriske afdelinger*.

Med virkning fra den 1. januar 1997 bortfalder den hidtidige begrænsning i Folketingets Ombudsmands kompetence i forhold til kommuner og amter. Dette indebærer bl.a., at Folketingets Ombudsmand får en umiddelbar adgang til at foretage inspektioner på de amtskommunale psykiatriske sygehuse og afdelinger.

Om Justitsministeriets overvejelser vedrørende patientklagenævnets saglige kompetence ved behandlingen af klager over valg af præparat og dosering i forbindelse med tvangsmedicinering, henvises til afsnit 6.2. ovenfor i de almindelige bemærkninger til lovforslaget.

At den nugældende ordning videreføres uændret bortset fra den ovennævnte udvidelse af kompetencen vedrørende tvangsindlæggelse m.v. medfører også, at der fortsat ikke gælder en udtrykkelig frist for sygehusmyndighedens viderebringelse af klagen til patientklagenævnet. Det forudsættes dog som hidtil, at klagesagsbehandlingen foregår meget hurtigt, og at sagens akter, herunder også erklæringen fra overlægen, derfor fremsendes eller overbringes til patientklagenævnet hurtigst muligt efter, at sygehusmyndigheden er blevet bekendt med klagen, dvs. normalt i løbet af nogle få dage. Dette har ikke mindst betydning i tilfælde af klage over tvangsbehandling med opsættende virkning, jf. § 32, stk. 3, i lovforslagets § 1, nr. 12, hvor der efter § 36, stk. 1, 1. pkt., gælder en frist på 7 hverdage for patientklagenævnets klagesagsbehandling regnet fra klagens modtagelse i nævnet.

Den foreslåede udvidelse af patientklagenævnets kompetence kan efter omstændighederne føre til, at nævnet skal afgøre en klage over tvangsbehandling på et tidspunkt, hvor nævnet også har modtaget en klage over f.eks. tvangstilbageholdelse af den samme patient, men endnu ikke har mulighed for at tage stilling hertil, f.eks. fordi klagen over tvangstilbageholdelsen er modtaget kort tid før udløbet af den

sagsbehandlingsfrist på 7 hverdage, der foreslås indført for behandlingen af klager over tvangsbehandling med opsættende virkning i § 36, stk. 3, 1. pkt., i lovforslagets § 1, nr. 13.

Nævnet kan i sådanne tilfælde ikke udsætte behandlingen af klagen over tvangsbehandling på sin afgørelse af klagen over tvangstilbageholdelsen med henvisning til, at der i begge afgørelser indgår en stillingtagen til, om betingelserne for tvangstilbageholdelse er opfyldt, jf. psykiatrilovens § 12, stk. 1, og § 10. Nævnet vil ikke ved den senere behandling af klagen over tvangstilbageholdelsen være bundet af sin tidligere afgørelse af spørgsmålet om, hvorvidt betingelserne for tvangstilbageholdelse var opfyldt i forbindelse med den påklagede tvangsbehandling. Det er en konsekvens af ordningen, at der ikke foreligger inhabilitet ved nævnets senere behandling af klagen over tvangstilbageholdelsen, selv om det er de samme kriterier, der efter psykiatriloven indgår i afgørelsen af spørgsmålet om tvangsbehandling og tvangstilbageholdelse.

Da patienten efter grundlovens § 71, stk. 6, har krav på efter anmodning at få prøvet spørgsmålet om frihedsberøvelsens lovlighed ved retten, kan Patientklagenævnets afgørelser vedrørende *tvangsindlæggelse, tvangstilbageholdelse og tilbageførsel*, jf. § 10 a, stk. 1, i lovforslagets § 1, nr. 3, indbringes for retten efter retsplejelovens kapitel 43 a, jf. § 37 i lovforslagets § 1, nr. 13. Patientklagenævnets andre afgørelser, dvs. afgørelser om *tvangsbehandling, tvangsfiksering, anvendelse af fysisk magt og beskyttelsesfiksering*, kan fortsat påklages til Sundhedsvæsenets Patientklagenævn, jf. § 38 i lovforslagets § 1, nr. 13.

Til § 36

§ 36 indeholder regler om sagsbehandlingen ved patientklagenævnet. Med en enkelt undtagelse i § 36, stk. 3, 1. pkt., om behandlingen af klager over tvangsbehandling, som efter § 32, stk. 3, i lovforslagets § 1, nr. 12, har opsættende virkning, viderefører § 36 de nugældende regler i psykiatrilovens § 37. Det indebærer bl.a., at der ikke skal beskikkes advokat ved patientklagenævnets behandling af klager, herunder klager over tvangsindlæggelse, tvangstilbageholdelse og tilbageførsel. Endvidere forudsættes det, at erklæringen fra afdelingens overlæge og parternes forklaringer normalt også ved behandlingen af sådanne klager vil være tilstrækkeligt grundlag for sagens afgørelse, således at høring af Retslægerådet kun undtagelsesvis kommer på tale.

Reglerne om sagsbehandling ved patientklagenævnet i § 36 berører ikke sagsbehandlingen ved retten, jf. retsplejelovens kapitel 43 a. Indbringes pati-